

«LA OSS GÅ FOR Å SE!»

**Julaften i Østenstad kirke, 24.desember 2018
kl 1600.**

Så er det jul igjen! En gledesdag for små og store! Så kjekt å se dere alle! Julen er for de fleste av oss en tid med mange lyspunkter, men ikke for alle. Hvordan kan vi se lyspunktene der det meste er trist?

Skuespiller Per Aabel forsøkte å sette navn på dette dilemmaet da han underholdt fangene på botsfengselet på selveste julaften. «Dere kan være glad dere sitter inne gutter. Det er så kaldt og ufyselig der ute i aften»! Galgenhumoren fungerte. Fangene ble med ett opptatt av å lete etter lysglimtene!

La oss reise oss når vi nå leser juleevangeliet:

Dette Hellige evangelium står skrevet hos evangelisten Lukas i det andre kapittel i fra versene 1-20.

¹ Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskrives i manntall. ² Denne første innskrivningen ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. ³ Og alle dro av sted for å la seg innskrive, hver til sin by.

⁴ Josef dro da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, ⁵ for å la seg innskrive sammen med Maria, som var lovet bort til ham, og som ventet barn. ⁶ Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde, ⁷ og

hun fødte sin sønn, den førstefødte. Hun svøpte ham og la ham i en krybbe, for det var ikke husrom for dem.

⁸ Det var noen gjeterne der i nærheten som var ute på marken og holdt nattevakt over flokken sin. ⁹ Med ett sto en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem. De ble overveldet av redsel. ¹⁰ Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket: ¹¹ I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren. ¹² Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.»

¹³ Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærs-kare, som lovpriste Gud og sang:

¹⁴ «Ære være Gud i det høyeste,
og fred på jorden

blant mennesker Gud har glede i!»

¹⁵ Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: «La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort for oss.» ¹⁶ Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben. ¹⁷ Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. ¹⁸ Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte. ¹⁹ Men Maria tok vare på alt som ble sagt, og grunnet på det i sitt hjerte. ²⁰ Gjeterne dro tilbake. De lovet og priste Gud for alt de hadde hørt og sett; alt var slik som det var sagt dem.

Slike lyder det Hellige evangelium.

*

Juleevangeliet er makeløst! Det utfordrer oss! Det kan ta pusten fra alle og enhver! Hvordan kan våre sanser fange inn alt det juleevangeliet byr på? Hvordan forholder dette seg til alt det andre vi vet om livets ting og tang?

*

Det var nok dette den lille gutten funderte, som jeg nå skal fortelle om, funderte på. Det hendte like før jul. Det hadde vært skolegudstjeneste i en Trøndelagsbygd, og juleevangeliet var blitt lest! Den veslevoksne andreklassingen kom hjem til mor; i fyr og flamme! Han hadde noe å fortelle. «Du

mamma», sa han, ein smule andpusten. «Hu derre jomfru Maria som fikk ein liten ein i fjor, hu ska sainnjli mæ ha ein liten ein i år å hu».

*

Denne hverdagsfortellingen understreker noe vesentlig. Vi strever med å forstå at juleevangeliet er unikt. At det fødes barn, er ikke noe nytt. Det skjer hver dag, over alt i verden. Men akkurat **dette** barnet var spesielt! Det som skjedde i Betlehem var ikke noe som skjedde hvert år! Det var en engangsforeteelse! Det var Jesus Kristus, Guds sønn, som ble født. Han steg ned til oss, som verdens frelser. Det vil aldri skje igjen!

Det var noe stort som skjedde. Oslo
gospelkor uttrykker det så vakkert:

«Himmelske konge, vi synger.
Her ved din krybbe i natt.
Du er Guds ansikt i mørket.
Du er vår dyreste skatt.
Ære til Gud i det høye.
Fred over store og små.
Himmelen rører ved jorden.
Her på en pute av strå»

*

Gud grep inn. Guds sønn kom. Himmelen
berørte jorden. Nå var Han her!

Hendelsen var godt forberedt. Profeter
hadde fortalt om dette i århundrer.
Frelserkongen, Messias, skulle komme. Men

når, se det visste ingen helt sikkert! Men så ble Jesus født. Guds sønn steg ned. Ned til vår verden! Han ble menneske med kjøtt og blod! Samtidig var han fortsatt Gud! Dette var en dramatisk hendelse, og enda mer dramatisk skulle det bli.

*

For historien om Baby Jesus ble mer enn juleidyll. Kort tid etter fødselen ble de lykkelige foreldre og det lille spedbarnet fordrevet. Vekk fra nabolag, venner, familie og fedreland. Kong Herodes ville ikke ha konkurranse.

Egypterne gav dem heldigvis en varm mottakelse. Deres håndtering av den unge flyktningfamilien var raus. Den dag i dag snakker egyptiske kristne om hvilke

velsignelser gjestfrihet mot mennesker i nød fører med seg. De tok vel imot «Den Hellige familie» og kan fortelle oss i detalj hvilke steder Jesus og hans familie besøkte.

Oppholdet i Egypt skulle bli kortvarig. Forholdene i hjemlandet bedret seg, og de kunne reise hjem igjen. Få flyktninger reiser hjemmefra uten grunn.

*

Den voksne Jesus skulle likevel få oppleve sannheten i evangelisten Johannes' budskap: «Han kom til sitt eget, men hans egne tok ikke imot Ham.» Historien om Jesu død og oppstandelse kjenner vi. Det som vi kjenner mindre til er hvordan den kristne trosminoriteten ble håndtert i vår tidsregnings første århundrer.

Forfølgelse er nemlig ikke et moderne fenomen. Europas kristne kulturhistorie startet faktisk med forfølgelse. Etter Stefanus' martyrdød ble kristne presset ut. Ut av sine hjem og nabolag. Bort fra sine landområder. Ut i det ukjente. Store menneskemasser ble drevet på flukt. Helt til Fønikia, Kypros og Antiokia.

De forfulgte kristne skulle bli en velsignelse. Fra starten av så det ikke slik ut. Drapet på Stefanus satte en støkk i folk. De kristne var fritt vilt. Men midt i det fortvilelsen skjedde det noe godt. På grunn av forfølgelsen spredte kristendommen seg gradvis. Både til Middelhavsområdene, Nord-Afrika, Midtøsten og videre i Romerriket. Uten «innvandrerarmenigheten» i Antiokia hadde det etter alt å dømme sett mørkt ut for

kristningen av Europa. Herfra ble dristige initiativ til verdensmisjon organisert. Som den ytterste konsekvens av dette kom den kristne tro til norske fjorder og fjell. Det ble til en velsignelse. Uten Jesu fødsel den dagen i Betlehem hadde vår del av verden sett annerledes ut. Ca 1/3 av verdens befolkning tilhører et kristen kirkesamfunn. Mens kristentroen svekkes i vår del av verden, vokser den i andre deler av verden. Kristen tro og kristne verdier gir grunnlag for håp og utvikling. Midtøsten derimot, Jesu egen region, er i ferd med å tømmes for kristne. Hvis vi tar Irak som eksempel, var det der 1,6 millioner kristne i 2001, i dag er det mindre enn 100 000 igjen. Dette skjer mens vi feirer jul.

*

Gud sønn kom til oss julenatt. Han kom ikke uten grunn. Han kom med en hensikt. Apostelen Paulus forklarte denne hensikten med en kort setning til sin gode venne Timoteus. «Kristus Jesus kom til verden for å frelse syndere», forklarte han (1 Tim 1,14). Som om ikke dette var nok, hadde den tidligere kristendomsmotstanderen Paulus behov for å legge til en personlig bemerkning, «Kristus Jesus kom til verden for å frelse syndere, og blant dem er jeg den største». Tenk det, Gud brukte **hele** sin nåde og barmhjertighet på sånne som meg! Dette ble stort for Paulus. Han måtte gjenta det igjen, både for seg selv og sin venn, Timoteus. Dette har skjedd for alle mennesker! Gud til ære og alle mennesker til gagn! Kristus er ikke opptatt av vårt gode eller mindre gode rulleblad eller CV. Han

sier: «Kom til meg, alle dere som strever og har tungt å bære. Jeg vil gi dere hvile»!

*

Hvordan skal vi forholde oss til juleevangeliet? Skal vi ta imot det som passive tilskuere, eller skal vi la det gjøre noe med oss? Juleevangeliets første tilhørere, var klar på hva **de** ønsket. De ville se nærmere på saken, kjenne på den, smake på den. For hva leser vi? ¹⁵ «Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: «La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort for oss.» ¹⁶ Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben.»

*

Vår tids mediefolk arbeider ofte ut fra nyhetskriterier. Kriterier som vesentlighet, identifikasjon, sensasjon, aktualitet og konflikt er med på å avgjøre hva som er en «nyhet» og hva som bør gis spaltemillimeter og sendetid. Men har du tenkt over dette? En 2000 år gammel historie, som vi nettopp har hørt, sprenger fortsatt lokale, nasjonale og kulturelle grenser og blir fortsatt betraktet som en «nyhet»! Det som ble skrekkslagne gjetere til del, kan også bli oss til del: «Eder er i dag en frelser født!»

Den tyske salmeforfatteren Gerhard Tersteegen (1729) forteller oss så vakkert hvordan julebudskapet kan mottas:

«Gud er her til stede! La oss ham tilbede, for hans trone ydmykt trede, Gud er midt iblant oss! Alt i oss skal tie, hjertet seg til ham

*innvie, sinn og sans være hans, senke seg
hvert øye og hvert kne seg bøye!»*

**Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige
Ånd, som var, er og blir, en sann Gud fra
evighet til evighet. Amen.**